

Az új közoktatási törvény és az iskolai könyvtárak

Végre megszületett a régóta vajúdo, régóta vitatott és várva várt új közoktatási törvény. Jó néhány olyan szakasza van, amelyik az iskolai könyvtárakkal kapcsolatos. Szerettük volna megtudni, hogy mint vélekednek ezekről a paragrafusokról az érintett könyvtárosok és pedagógusok. Ezért kigyűjtöttük a törvény szövegéből a tankönyvekre és az iskolai könyvtárakra vonatkozó passzusokat, megismertettük vele riportalanyainkat és kértük, mondják el véleményüket. Íme az eredmény.

Tankönyvekre és az iskolai könyvtárakra vonatkozó szakaszok az 1993. évi (LXXIX.) közoktatási törvényben

(3) Az állam az ingyenes és kötelező általános iskoláról az állami szervek és a helyi önkormányzatok intézményfenntartói tevékenysége, illetve az állami, a helyi önkormányzati feladatellátás keretében gondoskodik. E törvényben foglaltak szerint ingyenes az óvodai nevelés, a középiskolai, a szakmunkásképző iskolai, a szakiskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi ellátás, valamint az iskolai nevelést és oktatást kiegészítő szakszolgálatok igénybevétele is. (3. §)

(1) A tanuló joga különösen, hogy ... c) igénybe vegye az iskolában rendelkezésre álló eszközöket, az iskola létesítményeit (könyvtár, laboratórium, számítástechnikai központ, sport- és szabadidő-létesítmények stb.). (11. §)

A tanuló kötelessége különösen, hogy ... e) megőrizze, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit; (12. §)

(1) A közoktatásban az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott a) rendelkezzen az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel. (16. §)

(1) ... A megfelelő felsőfokú iskolai végzettségek a következők: ... j) iskolai, kollégiumi könyvtárosnak, könyvtáros-tanári, illetve felsőfokú könyvtárosi vagy középfokú könyvtárosi szakképesítéssel kiegészített tanítói, tanári végzettség. (17. §)

(1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy ... d) nevelő-oktató tevékenységében, a tanítás során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa.

(2) A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti a jog, hogy ... b) a szakmai munkaközösség véleményének meghallgatásával megválassza az alkalmazott taneszközöket, tankönyveket és tanulmányi segédleteket; ... e) hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez; (19. §)

(3) ... A választható tanórai foglalkozások a személyiség gazdagodását, a művelt emberré válást, a továbbtanulást, pályaválasztást segítik. (26. §)

(1) A nevelési-oktatási intézmény és a pedagógus munkáját pedagógiai-szakmai szolgáltatások segítik.

(2) Pedagógiai-szakmai szolgáltatás... *b*) a pedagógiai tájékoztatás, amelynek feladata szakmai információk, tanügyi dokumentumok (tantervek, tankönyvek, segédletek, tanügyi rendelkezések stb.) gyűjtése, őrzése, feldolgozása és használatba adása, tájékoztatás nyújtása; *c*) a pedagógusok önképzésének szervezett segítése. (36. §)

(2) ... A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről és taneszközökről, amelyekre a nevelő és oktató munkához szükség van. (44. §)

(6) Az iskolában működő iskolai könyvtárnak lehetővé kell tennie, hogy szolgáltatásait a tanulók és a pedagógusok minden tanítási napon igénybe tudják venni. (53. §)

(4) A felsőoktatásban az iskolai nevelés és oktatás a tanulók önképzésére épül. (78. §)

(1) A művelődési és közoktatási miniszter szabályozza... *e*) a tankönyvvé nyilvánítás és a tankönyvtámogatás rendjét; (94. §)

(1) A helyi önkormányzatok és az állami szervek a helyi önkormányzati feladatellátás keretében ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások... *b*) – az iskola létesítményeinek (könyvtár, laboratórium, számítástechnikai központ, sport- és szabadidő-létesítmények stb.), eszközeinek használata az ingyenes szolgáltatások igénybevételéhez. (114. §)

(5) Az éves költségvetési törvényben kell meghatározni annak a támogatásnak az összegét, amelyet az iskolafenntartó – tanulói létszám alapján számítva – más célra fel nem használható támogatásként kap, a piaci áron forgalomba kerülő tanulói tankönyvek megvásárlásának támogatásához. A támogatás módjáról a nevelőtestület dönt, az iskolaszék és az iskolai diákönkormányzat véleményének meghallgatásával. A döntésnél a tanulók szociális helyzete figyelembe vehető. A támogatás felhasználható a tankönyvek iskolai könyvtári elhelyezés céljára történő beszerzésre, ha könyvtári kölcsönzéssel biztosítják a tanulók ingyenes tankönyvellátását. (118. §)

*

A közoktatási törvényt kiegészítő 1. számú melléklet tartalmazza a nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak, köztük az iskolai könyvtárosok létszámát. Eszerint az 1–8. osztállyal működő általános iskolákban 0,5 státust lehet fordítani a könyvtáros számára; hasonló nagyságú közép- és szakiskolákban egy egész státust lehet fenntartani. Ha az osztályok száma 9–16 között van, akkor általános iskolában egy egész állás tartható fenn a könyvtárosnak, egy ugyanekkora közép- és szakiskolában másfél státust ír elő a rendelet. Minden további nyolc osztály esetén 0,5 státussal növelhető a könyvtárosi létszám.

Kollégiumban, valamint alapfokú művészetoktatási intézményben kétszáz tanulóig fél állás jut a könyvtárosnak, kétszáz és ötszáz tanuló között jár az egész státus. Ötszáz tanuló fölött viszont minden további kétszáz tanulóként 0,5-tel növelhető a könyvtárosi státus.

A törvény 1. számú melléklete kimondja azt is, hogy a nevelési és oktatási intézményben a sajátos igényeknek megfelelően speciális végzettségű szakember (például szociális munkás, szociálpedagógus, *könyvtártechnikus*) foglalkoztatható, mégpedig munkakörönként egy személy. „A meghatározott létszámnormáktól az intézmény javára – költségvetési többlettámogatási igény nélkül – el lehet térni, és a megoldandó feladatoktól függően más munkakörben is lehet alkalmazni” – olvasható a melléklet végén.

A tékozló fiú

Drága a jó szakkönyv

Major Dóra könyvtáros
Kiskunfélegyháza, Városi Könyvtár

– *Mi ragadta meg a figyelmét az új közoktatási törvényből?*

– Mindenekelőtt az, hogy a közoktatási alapellátás, valamint az oktatást kiegészítő szakmai szolgáltatások ingyenesek. Jó ezt olvasni, holott tudja az ember, hogy a könyvtár nyújtotta szolgáltatásokon kívül az iskolában is sok minden pénzbe kerül a szülőknek. Például költséges multság a sport, nem kevés kiadással jár a felszerelés megvásárlása, a diáksportköri díj, az eszközök javítása. Aki elmélyültebb tudásra kíván szert tenni, az különórákra jár, persze ha a család bírja fizetni a magas tandíjat. Sajnos, roppant drágák a szakkönyvek, újabban a számítástechnikai kiadványok, ezek beszerzésére a közkönyvtáraknak sem telik, nemhogy az iskolaiaknak. Az ingyenesség mögött elég sötét a háttér.

– *Tapasztalataim szerint az elanyagiasodott világban kevésbé érintett sziget az iskolai könyvtár ingyenes szolgáltatásaival.*

– Igen, sziget a könyvtár, egyúttal az oly gyakran emlegetett szabadidő-tevékenység legfontosabb színtere. Sajnos, ehhez a törvény sem tud több pénzt adni. Az iskolák költségvetési keretéből többnyire néhány kézikönyv, pedagógiai alapidokumentum és a kötelező olvasmányok beszerzésére futja. Az állomány felfrissítése és bővítése, sőt a szintentartása is nehéz. Ebben a helyzetben a könyvtáros fontos feladata az állagóvás és az olvasók megtartása.

– *Ön nyolc évig volt iskolai könyvtáros. Fogynak talán a diákolvasók errefelé?*

– Az iskolai könyvtárakra nem jellemző a búcsújáróhelyek látogatottsága, noha a könyvtári órák mennyiségének növelésével, vonzó ismeretterjesztő programokkal azért meg lehet nyerni a gyerekeket. Manapság zömmel az 1–6.

osztályosok a legszorgalmasabb könyvtárlátogatók, a 7–8. osztályosok száma már kevesebb. A kisebbek mindent olvasnak, a nagyobbak jobbára már a szakkönyveket keresik, amelyekből soha nincs elegendő az iskolai könyvtárakban, az említett pénzhány miatt.

– *A szegénység évadán milyen az iskolai könyvtárosok közérzete?*

– Közérzetüket nagyon befolyásolja a munkahelyi és a társadalmi környezet. Jelenleg az iskolai könyvtáros mind a nevelőtestületben, mind a könyvtáros-társadalomban kevés megbecsülést kap, a szakmai ranglétrán alul helyezkedik el. Helyeslem, hogy az új közoktatási törvény az ő esetükben is megköveteli az előírt felsőfokú végzettséget, ezáltal minden bizonnal javulni fog szakmai megbecsültségük, és a tanító kollégák egyenrangú partnereknek tekintik majd őket.

– *Az új törvény alapján „a pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti a jog, hogy hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez”. E tekintetben mit tud nyújtani neki az iskolai könyvtár?*

– A leghatékonyabb továbbképzésnek én az önképzést tartom, aminek legfőbb kelleke a jó szakkönyv. A baj csak az, hogy iszonyúan drágák a szakkönyvek, egy-egy olcsóbb kiadványért is 400–500 forintot kérnek, a kézikönyvek ára pedig 1500 forintnál kezdődik. Ezért kellene több pénzt juttatni az iskolai könyvtáraknak beszerzésre, mert a kis keresetű pedagógus önerőből nem tudja beszerezni a drága könyveket.

Szerencsés iskola – szerencsés könyvtár

Baranyi Zoltánné könyvtáros
Csepel, Általános Művelődési Központ

– *Nemcsak az ingyenes és kötelező általános iskoláról intézkedik a közoktatási törvény, hanem előírja – az óvodától a szakképzésig – az ingyenes szakszolgálatok működtetését is. Az önök könyvtára milyen szolgáltatást nyújt a tanulóknak?*

– Sokfélét, és nemcsak a tanulóknak, hanem szüleiknek, sőt a környék lakosságának is, mivel közművelődési teendőket is ellátunk. Mindezt természetesen a törvény kibocsátása előtt is végeztük. Könyvtárunk az általános művelődési központ része, mint ahogy az általa működtetett bölcsőde, óvoda és általános iskola is, de ezeken kívül vannak gazdasági vállalkozásai is a komplex intézménynek.

– *Horgonyozzunk le talán az iskolai jellegű szolgáltatásoknál!*

– Rendszerben van, de a gazdasági tevékenységre azért érdemes utalni, mert az innen származó bevételből szépen részesül a könyvtár is. Ami a gyerekeket illető szolgáltatásokat érinti, mi rendhagyó munkát is végzünk. Elsőként, reggel hatkor a könyvtár nyit ki az iskolában, mi fogadjuk ugyanis azokat a gyerekeket – főleg kis alsósok ezek –, akiknek a szülei korán mennek dolgozni. A könyvtár mégiscsak otthonosabb közeg, mint egy üres tanterem. Ha egy kisgyerek hajnalban fáradtan érkezik, az ügyeletes könyvtáros rendszerint lefekteti egy fotelba, párnát tesz a feje alá. A többinek meg szórakoztató foglalkozást tart, mesét olvas, játszik velük, papírt hajtogatnak stb. Fél nyolckor aztán az ügyeletes pedagógus átkíséri a gyerekeket a tanterembe.

– *Napjainkban már klasszikus pedagógiai tevékenység a könyvtári óra.*

– Nálunk is. Kedden és pénteken könyvtári órákat tartunk, gyakran a pedagógus kollégákkal közösen. És nemcsak a mi iskolánk növendékeinek, hanem a kerület több iskolájának is. Noha ezekben az iskolákban is található könyvtár,

mégis szívesen jönnek hozzánk a kollégák, feltehetőleg a szép környezet és a színvonalas szolgáltatás miatt. A könyvtári órák részben a könyvtárhasználati tudnivalók elsajátítását szolgálják, részben – kiváltképpen a tanulói személyiség gazdagodását, a művelt emberré válást, a továbbtanulást segítik.

– *Hány könyvtáros látja el a munkát?*

– Hét könyvtáros munkáját fogom össze, és mint említettem, iskolai és közművelődési tennivalókat egyaránt ellátunk. Ez a létszám a munkához elegendő; kiegészítő személyzetre, például könyvtártechnikusra nincs szükség.

– *A közoktatásban való alkalmazás feltétele, hogy a könyvtáros rendelkezék az előírt iskolai végzettséggel?*

– Nyolcunk közül hatnak van felsőfokú könyvtárosi és pedagógiai végzettsége, a két középfokú végzettségű fiatal munkatársunk pedig most jár főiskolára.

– *Mit nyújt az ÁMK könyvtára a pedagógusok önképzéséhez?*

– Könyvtárunk gazdag; a pedagógiai szakirodalom szinte teljes skáláját kínáljuk, 149 féle folyóirat jár hozzánk, ebből negyven pedagógiai-szakmai lap. Gyakran jönnek ide egyetemi, főiskolai hallgatók szakirodaloméért, mondván, hogy a keresett művet a nagykönyvtárakban nem találják.

– *Végül is mekkora az állományuk?*

– 62 ezer kötet.

– *Előírás, hogy a könyvtárnak lehetővé kell tennie, hogy szolgáltatásait a tanulók és a pedagógusok minden tanítási napon igénybe tudják venni.*

– Ennek nálunk nincsen akadályja.

– *Volt-e ingyentankönyv-akció önöknél a tanév elején?*

– Igen. Házi jellegű akciót bonyolított le az intézmény, a rászoruló tanulók úgy kaptak tankönyveket az iskolától, hogy a tanév végén nem kell visszaszolgáltatniuk, ezenkívül vásárolt az igazgatóság nagy számban tankönyveket a könyvtár számára is, főleg nyelvkönyveket, egyik-másikból 25–30 darabot is. Szükség esetén ezeket is használatba adjuk a rászoruló gyerekeknek, de év végével el kell számolniuk velük.

– *Az elmondottak alapján úgy látszik, hogy az ÁMK könyvtára nem mostoha-
gyerek.*

– Nem bizony. Az évi beszerzési keretünk egymillió forint, és ebből az összegből az igényeknek megfelelően tudunk vásárolni.

– *Szerencsés iskola, szerencsés könyvtár...*

– Ebben a gazdaságilag igen nehéz időszakban sincs okunk panaszra. Különösebben még a fizetésünkre sem. Egyetlen szakmai vágyunk: a jövőben is megőrizni az anyagi ellátottság és a szakmai munka színvonalát.

Az olvasóvá nevelés csapatmunka

Takács Imre igazgatóhelyettes
Hajdúszoboszló, Közgazdasági Szakközépiskola

– *Törvény előtt, törvény után: mi a fő probléma az iskolai könyvtárakban?*

– Mindenekelőtt a pénzihiány. Minél nagyobb az igény, és a fedezet közötti különbség, annál nagyobb szükség van a megalapozott könyvtár-gazdálkodásra. Az iskola könyvtárosának nemcsak a tantestület tanáraival és a diákokkal kell folyamatos kapcsolatban állnia. Szükség van arra is, hogy a településen lévő más középfokú intézmények könyvtárainak választékát és várható fejlesztését, valamint a városi könyvtár ellátását is ismerje az iskolai könyvtáros. Ennek alapján tudja ésszerűbbé tenni megrendeléseit, s a diákságnak ajánlani a másik

intézmény könyvtárában megtalálható könyveket. Manapság a szakkönyvek és a tankönyvek jelentős drágulása miatt a tanárok a szükséges könyvet nem tudják megvásárolni, ezért rendszerint az iskolai könyvtárra vár a legfontosabb szakkönyvek beszerzése.

– *A jól felszerelt iskolai könyvtárban aztán lüktet az élet.*

– A könyvtári élet csak akkor eleven, ha a tanulóknak él az olvasás szeretete. Sokéves pedagógiai tapasztalatom, hogy nem elegendő kizárólag a magyar irodalom szaktanárának ilyen irányú munkája. A nem magyar szakos tanárok is ajánlják a különböző könyveket tanulóiknak! Az ajánlás legjobb módja az, ha a tanár néhány érdekes gondolatot felvillant a könyvvel kapcsolatban, amivel étvágyat kelthet a diákban.

– *Vagyis szükség van olyan könyvek ajánlására, amelyek kiegészítik a tananyagot?*

– Igen. Tanári munkám során gyakran élek ezzel a lehetőséggel. A tanulók érdemjegyeinek megállapításakor figyelembe veszem azt, ha valaki az ajánlott könyvet felhasználva kibővítette ismereteit. Nevelési szempontból is igen jó ez a módszer, mert a diákok hozzászoknak a könyvek forgatásához, felkeresik a könyvtárakat, így módon olyan szocializáció alakul ki bennük, amely végigkíséri őket egész életükben.

– *De megtalálja-e a tanuló ezeket a könyveket az iskola könyvtárában? Ön szerint milyen a pedagógus munkáját segítő szakmai szolgáltatások színvonala?*

– Meglehetősen alacsony. A szaktanárok rengeteg elfoglaltságuk miatt nem minden esetben szereznek tudomást arról, hogy szakmájukkal összefüggő könyv jelent meg a piacon. A budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Továbbképző Intézete már jó néhány alkalommal megküldte az értékes szakkönyvek listáját, sőt ezen túllépett azzal, hogy a szaktanár ettől az intézettől megrendelheti az őt érdeklő szakkönyv tartalomjegyzékének fénymásolatát. Ez számottevő segítség az önképzésben, az oktatómunkában. Jó lenne, ha más intézetek is követnék ezt a példát. Mivel az oktatási intézmények könyvtárai nem rendelkezhetnek valamennyi szükséges szakkönyvvel, ezért nemcsak a településen lévő könyvtárakkal kell jó kapcsolatban lenni, hanem más városok könyvtáraival is meg kell szervezni a könyvtárközi kölcsönzést.

Ingyenkönyvet a teljes képzési időre

Varga Lajos igazgató

Trefort Ágoston Két tannyelvű Szakközépiskola, Budapest

– *A középiskolában is fontos az iskolai könyvtárra háruló szolgáltatás, a pedagógiai dokumentumok, ezen belül a tankönyvek gyűjtése és használatba adása. Hogyan oldják meg Önök ezt a feladatot?*

– Dicséretes a új közoktatási törvény 118. paragrafus, amely lehetővé teszi, hogy a rászoruló tanulók – az iskolai könyvtár közreműködésével – térítés nélkül hozzájussanak a tankönyvekhez. Nálunk is emelkedőben van a munkanélküliséggel küszködő szülők száma, és az ingyen juttatott tankönyv bizony segítség a nehéz sorsú családoknak. A fővárosi önkormányzattól jelentős összeget kaptunk erre a célra. Ellenvetésem mégis van, mégpedig az, hogy a tanulóknak tanév végén miért kell automatikusan visszahoznia a könyvet. Hiszen vannak olyan tantárgyak, amelyeket két éven át tanul a diák, de még az érettségizőknek is szükségük van az alsóbb osztályok tankönyveire. Iskolánkban

az az álláspont alakult ki, hogy ne egy évre adjuk ki a tankönyveket az érintett diákoknak, hanem a teljes képzési időre.

– Mekkora az iskolai könyvtár állománya?

– Meghaladja a tízezeret, és minden évben szépen gyarapodik. A költségvetésből ugyan csak évi harmincezer forint jut beszerzésre, de mi ezt az idén is megtoldottuk négyszázezer forinttal.

– Ez már csinos summa! Hogyan jutottak hozzá?

– Takarékoskodtunk, ezenkívül különböző pályázatokon is nyertünk jelentősebb összegeket. Iskolánk három éve – évfolyamonként egy osztályban – kéttan nyelvű képzést is folytat, ezért most már erőteljesen gyarapítjuk az idegen nyelvű (angol) könyvek számát. Jelenleg 560 ilyen kötetünk van, és ez a mennyiség az igényeket csak szűkösen elégíti ki, ezért a jövőben elsősorban még több idegen nyelvű könyvet szerzünk be.

– A közoktatási törvényt kiegészítő 1. számú melléklet szabályozza az iskolai könyvtárosok számát...

– Igen, átnéztem már ezt a részt. Az előírások szerint mi akár két könyvtárost is foglalkoztathatnánk, mivel iskolánkban 19 osztály van. De nekünk egyetlen könyvtárosunk van, s ez ideig el tudja látni a teendőket – minden zökkenő nélkül. Igaz, van segítője: iskolánkhoz egy kisebb kollégium is tartozik, ide települt át az iskolai könyvtár egyik részlege, és az egyik kollégiumi nevelőtanár ellátja a könyvtárosi teendőket is.

– Az említett melléklet szerint a nevelési, oktatási intézményben a sajátos igényeknek megfelelően könyvtártechnikus is foglalkoztatható...

– Ez idő tájt nincs szükségünk erre a munkakörre.

Ahol illúzió az önképzés

Dr. Téglás Tivadar c. igazgató
Pestlőrinci Dolgozók Általános Iskolája és Gimnáziuma

– Ön harmincöt éve dolgozik a felnőttoktatásban, és ebből az emberöltőnyi időből két évtizedet igazgatóként töltött el a pedagógiának minden bizonnyal legmostohább lövészárkában. Mit tapasztal, milyen szerepet játszik a külvárosi tanuló felnőttek életében a könyv, az iskolai könyvtár?

– Meglehetősen lehangoló élményekben volt s van részem mind a hallgatók részéről, mind a felnőttoktatás társadalmi elismerése és támogatása szempontjából. A mai felnőttoktatás ugyanis nem az a felnőttoktatás, mint amilyenről az új közoktatási törvény szól, ráadásul elég szűkszavúan, hiszen kimondottan csak a 78. paragrafus foglalkozik vele. Eszerint általános iskolai tanulmányok esetén a huszadik életévüket betöltött fiatalok számítanak felnőttnek, a középiskolákban pedig a huszonhatodik évtől kezdődik a felnőttkor.

– Miként kapcsolódik ez az észrevétel a könyvekhez, az iskolai könyvtárakhoz?

– Logikusan. A törvény fenti paragrafusának (4) bekezdése ugyanis azt tartalmazza, hogy „a felnőttoktatásban az iskolai nevelés és oktatás a tanulók önképzésére épül”. Az önképzés azonban a mi iskolánkban csupán illúzió, mert például az általános iskolai tanulók jelentős részét azok az úgynevezett problémás fiatalok teszik ki, akik alig-alig tizenhat évesek – a gimnáziumi osztályokban sem a huszonhat év fölöttiek, hanem a 16–18 évesek vannak túlsúlyban –, és roppant csekély tudással rendelkeznek, a könyvekkel, olvasással hadilábon áll-

A vak Bartimeus meggyógyítása

„Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!” Lukács 18, 38

nak. Nem kevés a számuk: az általános iskolát százötven, a gimnáziumot négyszáz hallgató látogatja.

– *Előbb talán olvasóvá kellene nevelni őket, megkedveltetni velük az olvasást.*

– Irtózatosan nehéz feladat ez! Van olyan diák, akit előbb meg kellene tanítani olvasni, mert még a betűket sem ismeri. Nemrégiben egy olyan tizenhat éves ifjúval akadtam össze, aki szégyenkezve bevallotta, hogy ő voltaképpen nem tud olvasni. Megkérdeztem tőle: – Van egyáltalán könyv odahaza, a családban? – Igen. – Hány? – Egy. – Ki írta? Mi a címe? – Azt én nem tudom, csupán azt, hogy egy revolver van a címlapján.

– *A többséget csak rá lehet kaptatni valahogy az olvasásra, a törvényben is említett önképzésre.*

– Ez a teendő, vallom én is, mert rendületlenül hiszek a jó könyv jellemformáló erejében, katartikus hatásában. Ám hallgatóink zöme ingerszegény környezetben él.

– *Van önálló könyvtára a dolgozók iskolájának?*

– Sajnos, nincs, mint ahogy önálló épülete sincs. Egy szekrényben elfér a könyvvállományunk, mind a százhusz kötet. A felnőttoktatás még inkább a pénztelenséggel küszködik, mint a nappali iskolák.

– *Talán a „főbérlo”, azaz a nappali iskola könyvtárát lehetne használni.*

– Nem sikerült velük ez ügyben megállapodnom. Olyan garanciákat kértek a rongálás ellen, amilyeneket én a hallgatók nevében nem vállalhattam, azonkívül pénzünk sem volt, most sincs a könyvtáros túlóráinak kifizetésére. A törvény sem kínál megoldást a helyzet megváltoztatására. A felnőttoktatást még az ág is húzza. Egy önálló iskolai könyvtár megteremtésének lehetősége csak álmainkban él.

P. Kovács Imre